

MARTA CHACHULSKA, JAKUB JURKOWSKI

**SPRAWOZDANIE
Z INAUGURACJI KIERUNKU *FILOLOGIA KLASYCZNA*
NA *WNH UKSW***

Dnia 3 listopada 2010 roku na Wydziale Nauk Humanistycznych Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego odbyła się inauguracja nowego kierunku – Filologii Klasycznej.

Uroczystości inauguracyjne rozpoczął gospodarz wydziału, dziekan prof. dr hab. Tomasz Chachulski, z niemałym wzruszeniem wieńcząc tym ponad ośmioletnie starania o utworzenie kierunku. Podziękował prof. prof. dr hab. Kazimierzowi Pawłowskiemu i Mieczysławowi Mejorowi oraz młodszym pracownikom, którzy w sposób szczególny przyczynili się do ostatecznego zaistnienia Filologii Klasycznej na uniwersytecie. W swojej przemowie przypomniał wypowiedziane przed laty, podczas otwarcia zjazdu Polskiego Towarzystwa Filologicznego zdanie, że „nie ma prawdziwego uniwersytetu bez filologii klasycznej”. Następnie powitał prelegentów prof. prof. dr hab. Juliusza Domańskiego i Jerzego Wojtczaka-Szyszkowskiego oraz rektora prof. dr hab. Tadeusza Klimskiego. Na zakończenie wyraził swoją wdzięczność i zobowiązanie rektorom – aktualnie kierującemu uczelnią, jak i jego poprzednikowi, którzy wyrazili zgodę na utworzenie kolejnej filologii, pomimo że nie jest to „czas humanistyki”. Kierunek ten nie może być uznany za ekonomiczny – ale z pewnością za istotnie prestiżowy.

Następnie rektor prof. dr hab. Tadeusz Klimski wyraził swoje zadowolenie i uznanie dla dziekana i wszystkich zaangażowanych w two-

rzenie kierunku. Życzył pracownikom i studentom sukcesów w jego twórczym rozwoju.

Prof. Mieczysław Mejer przywitał w swoim imieniu wszystkich gości, podziękował dziekanowi i zaznaczył, że niemożliwe byłoby utworzenie Filologii Klasycznej, gdyby nie determinacja dziekana, prof. Tomasza Chachulskiego. Zakończył, zapraszając do wysłuchania wykładu „Hagiografia jako element kultury średniowiecznej Polski” i przekazał głos pierwszemu prelegentowi – prof. Jerzemu Wojtczakowi-Szyszkowskiemu.

Prof. Jerzy Wojtczak-Szyszkowski wygłosił *lectio brevis* na temat literatury hagiograficznej, która obok historiografii stanowiła podstawę literatury wczesnośredniowiecznej. W swoim wystąpieniu położył nacisk na fakt, że przekazy hagiograficzne nie mają charakteru wyłącznie ascetycznego i dewocyjnego, ale zawierają bogactwo elementów historiograficznych. Ich wartość źródłowa dla historii jest nieoceniona. Profesor dokonał podziału polskiej literatury hagiograficznej na dwa okresy. Do pierwszego zaliczył m.in. Jana Kanapariusza (autora *Sancti Adalberti Pragensis episcopi et martyris vita prior*) oraz Brunona z Kwerfurtu (autora *Sancti Adalberti Pragensis episcopi et martyris vita altera* oraz *Vita quinque fratrum martyrum*). W *Żywocie Pięciu Braci Męczenników* zauważył obecność początkowych elementów pobożności Maryjnej, która szczyt osiąga w *Bogurodzicy*. Do drugiego okresu, który usytuował w połowie wieku XIII, włączył *Vita maior et minor Sancti Stanislai* Wincentego z Kielczy. Teksty przynależące do drugiego okresu są świadectwem budzenia się Polski z letargu po rozbiu dzielnicowym. Poza elementami religijnym i historycznym utwory hagiograficzne obfitują w pierwiastki kulturowe i cywilizacyjne, jak choćby wiadomości związane z medycyną, farmaceutyką, rzemiosłem.

Jako na ostatnią rzecz prof. Wojtczak-Szyszkowski zwrócił uwagę na warstwę językową dzieł hagiograficznych. Wykazał, że lingwistyczne badanie utworów daje możliwość zestawienia i porównania polskiej literatury hagiograficznej oraz analogicznych dzieł powstających na zachodzie Europy. Oprócz badań komparatystycznych ujęcie lingwistyczne pozwala przedstawić proces kształtowania się języka

polskiego w średniowieczu oraz wzorce tego rozwoju. W zakończeniu referatu zaznaczył ponownie, że średniowieczna hagiografia polska pozwala nam postawić ówczesną kulturę polską w równym rzędzie z kulturą europejską, i że, w tej przynajmniej kwestii, „godnie sytuujemy się na palecie krajów europejskich”, oraz zachęcił do podjęcia szerszych badań nad średniowieczną hagiografią polską na tle ówczesnej literatury europejskiej.

Po prof. Wojtczaku-Szyszkowskim głos zabrał prof. Domański. Przybliżył on obecnym w formie gawędy wspomnienia swoich studiów na filologii klasycznej Uniwersytetu Warszawskiego. Zwrócił także uwagę na alternatywność nowopowstałego kierunku wobec filologii klasycznej na Uniwersytecie Warszawskim; alternatywność, jaką daje ukierunkowanie go na rozwój badań mediolatinistycznych i patrystycznych – zagadnień o dużej dla nauki wartości, a współcześnie często na uniwersytetach zaniedbywanych.

W dalszym ciągu gawędy Profesor opowiedział o swoich losach studenckich oraz ówczesnej strukturze studiów filologii klasycznej. Podał informacje, dotyczące charakteru poszczególnych zajęć: wykładów monograficznych, proseminariów i seminariów oraz specyficzny charakter pracy magisterskiej, która polegała przede wszystkim na zaprezentowaniu profesjonalnego warsztatu filologicznego oraz biegłości w języku greckim i łacińskim. Na drugi plan schodził багаż erudycyjny.

Na koniec prof. Domański podkreślił potrzebę studiów filologii klasycznej w dzisiejszych czasach, dzięki którym student przechodzi inicjację w kulturę starożytnych Grecji i Rzymu, stanowiącą podstawy europejskiego kręgu kulturowego, oraz życzył pracownikom i przede wszystkim studentom, wytrwałej pracy, wielu sukcesów oraz satysfakcji płynącej z obcowania z tekstami starożytnymi.

Po zakończeniu przemówień prof. Chachulski podziękował raz jeszcze prelegentom i wszystkim zebranym za udział w tak ważnym dla wydziału i uniwersytetu wydarzeniu.